

Rutine for bærekraftig landbruk



Hva er bærekraftig landbruk?

I landbruket er det en gylden regel om at;
«Du skal overlate gården til neste generasjon i bedre stand enn da du selv tok over gården».

Som gårdbruker er du ansvarlig for å forvalte gårdens ressurser, både jord og skog, bygninger og buskap, på en slik måte at det gir et godt grunnlag for kommende generasjoner til å kunne fortsette drift og forvaltning.

FN bruker denne definisjonen om bærekraftig utvikling:
«En utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.»

Således har bærekraftstanken alltid vært en del av hverdagen i landbruket, og banken ønsker nå å være med på å løfte bærekraft i landbruket til et nytt og høyere nivå.



Formål

Norsk landbruk har alle forutsetninger på plass for å kunne levere klimasmart og bærekraftig mat.

I Norge har vi 6 unike og bærekraftige fortrinn i matproduksjonen;

- lite medisinbruk (antibiotika)
 - lite bruk av kjemikalier
 - dyrehelse i verdenstoppen
 - svært god plantehelse
 - lite klimaavtrykk
 - transparent verdikjede med god sporbarhet
-
- Dette gir et svært godt grunnlag for fremtidig robust, matproduksjon.

SpareBank 1 SMN har satt en ambisjon om å være pådriver for grønn omstilling gjennom konsept- og produktutvikling, målrettet kundearbeid på tvers av konsernet og i samarbeid med partnere for å påvirke det grønne skiftet.

I landbrukssegmentet ønsker SpareBank 1 SMN å være en pådriver for grønn omstilling, og har som ambisjon å bidra til at landbruket når sine mål i Klimaavtalen mellom landbruket og Staten, og ønsker å bidra med gunstig finansiering av tiltak som samsvarer med Landbrukets Klimaplan. Vi skal støtte opp om bærekraftig forvaltning av naturressursene, bærekraftig produksjon på gårdene, og vil samarbeide med kunder og relevante næringsaktører for å oppnå dette.

Banken har som ambisjon å styrke rådgivningen rundt bærekraftige løsninger i landbruket, og å stimulere til at bærekraftige løsninger gjennom gunstig finansiering. Banken skal på denne måten bidra til å stimulere våre kunder og forretningsforbindelser til å vurdere hvor bærekraftig egen bedrift er i dag, og hvordan bedriften kan bli mer bærekraftig og gjøre det mer attraktivt å velge gode, bærekraftige tiltak og løsninger.

For å realisere dette målbildet samarbeider vi med andre bedrifter og aktører i landbruket. Forvaltertanken innenfor landbruket er en grunnpilar både for gårdbrukeren og rådgiverne i landbruket; Landbrukseiendommen skal overlates i bedre stand enn den var da man selv overtok eiendommen. Dette skaper grunnlag for langsiktighet, investeringer og miljøvennlig forvaltning.

Roller og ansvar

Landbruksavdelingen i banken består av:

- Leder landbruk/bransjeansvarlig landbruk
- 2 avdelingsledere
- Totalt 18 landbruksrådgivere
- Et eget team på 5 personer som jobber med Landbruksforsikring.

Landbruk er et eget resultatområde organisert under divisjon Næringsliv.

Landbruksteamet jobber tett mot landbruksnæringa, både mot kunder, andre landbruksrådgivningsmiljø og bedrifter i landbruket.

Bankens landbruksavdeling omfatter segmentene jordbruk, skogbruk, husdyrhold, videreforedling av råvarer og leveranser av ulike tjenester på gården.

Landbruk er en viktig bransje for SpareBank1 SMN og er den nest største bransjeporteføljen i banken. I utlånsvolum er banken blant de største landbruksbankene i Norge, og vår rolle innebærer i henhold til vår landbrukspolicy, at banken skal ta en rolle der vi er med på å utvikle landbruket i vår region. Dette innebærer at banken tar en større rolle i utviklingen av landbruket enn å kun være en leverandør av kapital.

Vi anser oss som en viktig samarbeidspartner for landbruket lokalt og regionalt, men også nasjonalt gjennom et godt samarbeidet med de andre bankene i SpareBank1 Alliansen.

På samme måte er Landbruksforsikring et viktig område. Landbruksforsikring omfatter bedriftsforsikring av bygningsmasse, produksjoner, maskiner og eiendeler for bonden samt privatforsikringer.

I regionen er Sparebank 1 SMN en av de største tilbyderne av Landbruksforsikring, med et uttalt mål om å bli større. Landbruksforsikring er tett knyttet til finansieringssiden i Sparebank 1 SMN.

Styrende prinsipper og krav

Som finansinstitusjon og en betydelig leverandør av kreditt til landbruket i Norge har vi et ansvar for at investeringer som gjøres i landbruket er bærekraftige, ikke bare med tanke på miljø, klima, dyrevelferd og sosiale forhold, men også at investeringene er økonomisk bærekraftige.

Klimarisiko er kredittrisiko, og det jobbes med å integrere bærekraft på en god måte i kundedialogen og behandling av lånesøknader.

Ansvarlig og bærekraftig rådgivning

Hovedambisjonen for rådgivningen mot landbrukskundene er at den skal være ansvarlig og bærekraftig. Ikke bare med tanke på økonomisk bærekraft, men rådgiverne skal også ha kunnskap nok til å kunne diskutere strategier og valg gårdbrukeren står overfor, og å være en motivator og sparringspartner for å velge bærekraftige løsninger for gården og drifta.

Landbruksrådgiver skal ha kjennskap til:

- gjeldende nasjonale lover og forskrifter som kunden opererer under.
- internasjonale anerkjente konvensjoner kundene forventes å drive sin virksomhet i tråd med.
- kjennskap til de mest relevante standardene for landbruket som kundene forventes å følge.
- andre personer og virksomheter som kan rådgi kunden om bærekraftige valg og løsninger.
- sin hjelpeplikt og varslingsplikt til Mattilsynet eller politiet jfr. Lov om dyrevelferd.
- relevante instanser i sitt markedsområde som kan bistå hvis kunden har psykiske og/eller økonomiske problemer og ta ansvar for å opprette kontakt med disse dersom nødvendig.

Grønne lån

Banken ønsker å stimulere landbruket ytterligere til å velge løsninger for gårdsdrifta som øker bærekraften innenfor klima og dyrevelferd med å tilby gunstig finansiering.

Arbeidet med å utvikle grønne landbrukslån har følgende mål:

- At bønder tar bærekraftige valg for gården og drifta.
- SMN vil kunne definere andel av landbruksporteføljen som er lånt ut til bærekraftige tiltak i landbruket.
- Dokumentere effekten av tiltaket Grønne Landbrukslån.

Forutsetninger for å kunne få grønne lån:

- Minimum gul beregning i Landbrukets Klimakalkulator
- Dokumentert effekt av tiltaket.

Låneprosess

Saksbehandlingen skal ivareta økonomisk bærekraftighet.

Banken forventer at kundene:

- har gyldig KSL driver iht til standardene i KSL.
- har tatt i bruk Landbrukets Klimakalkulator.
- er opptatt av god ressursbruk.
- er opptatt av sine leverandørers klimaavtrykk og mål for bærekraft.
- at de har eller har plan om utarbeide en Klimaplan for gården.

Banken skal ikke finansiere følgende:

- Oppdyrking av myr uten særskilt godkjenning fra kommunen.
- Dyrehold som ikke er i henhold til gjeldende lov- og regelverk eller som ikke følger Mattilsynets råd om import og eksport av dyr, produksjonsdyr, dyretransport og slaktning.
- Tiltak som vil påvirke miljø og klima på en negativ måte.
- Skogbruk som ikke overholder Skogbruksloven og ikke har godkjent Skogbruksplan og ikke overholder Forskrift om berekraftig skogbruk.
- Kunder med rød ESG-score uten at det foreligger en plan som gir minimum gul ESG-score.

Dette ivaretas i låneprosessen gjennom ESG-analyser av kundene, og det henvises til spørsmålene i ESG-analysen for detaljer.

ESG-analysen gjennomføres på alle engasjement over kr 5 000 000,- og legges ved i alle lånesøknader.